

Sunndal kommune

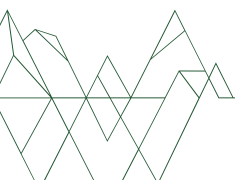
Funksjonsprogram for ny barnehage i sentrum

Kraftsenteret mellom fjord og fjell

Innhold

Innledning	3
Nasjonale føringer – lover og forskrifter	3
Rammer for dimensjonering av barnehagen	6
Generelt	6
Organisering	8
Fagområdene	8
Krav til romløsninger	9
Administrasjon, ledelse og personal	13
Renholdsentral	15
Vaktmesterrom	16
Tilrettelegging for samlokalisering med kultur	16
Uteområdet	16

Innledning

Barnehagen har et samfunnsmandat som gis gjennom lovverk og forskrifter. Barnehagens innhold: [Link til §2 i barnehageloven](#)

Nasjonale føringer – lover og forskrifter

Barnehageanleggene skal planlegges, bygges og drives ut fra gjeldende lovverk med tilhørende forskrifter. Barnehageloven og Rammeplanens krav til virksomheten er særlig sentrale.

Barnehageloven

Lov om barnehager (barnehageloven) trådte i kraft 1. januar 2006, sist endret 1.januar 2023. Loven beskriver barnehagens formål og innhold, krav til godkjenningsplikt og Barnehaagemyndighetenes generelle oppgaver med mer. Loven er den øverste rettsregelen som barnehagene navigerer etter.

Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver

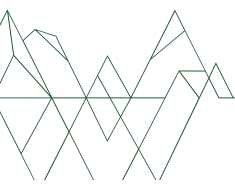
Ny rammeplan for barnehager trådte i kraft august 2017. Rammeplanen gir styrer, pedagogiske ledere og det øvrige personalet en forpliktende ramme for planlegging, gjennomføring og vurdering av barnehagens virksomhet. Rammeplanen gir også informasjon til foreldre, eier og tilsynsmyndighet. Barnehagens innhold skal bygge på et helhetlig læringssyn, hvor omsorg, lek og læring står sentralt. Gjennom 7 fagområder skal barnehagen gi grunnleggende kunnskap Kommunikasjon, språk og tekst. [Link til barnehagens fagområder](#) Bygget bør tilrettelegges best mulig for aktiviteter innen fagområdene. Barn lærer med hele seg, alle sine sanser både inne og ute. Fagområdene bør ses i sammenheng, ikke som enkeltområder.

Plan- og bygningsloven

Plan og bygningsloven med tilhørende byggeforskrift inneholder omfattende krav til det fysiske miljøet. Siste versjon av plan- og bygningsloven kom 1. juli 2017. Lovverket kommer spesielt til anvendelse i sammenheng med planlegging og oppføring av nye barnehagebygg og omfattende rehabilitering av eksisterende bygg. Loven gir og sterke føringer for universell utforming.

Universell utforming

Universell utforming er en strategi for planlegging og utforming av produkter og omgivelser for å oppnå et inkluderende samfunn med full likestilling og deltakelse for alle. Prinsippet om universell utforming er lovfestet i «Diskriminerings- og tilgjengelighetsloven», vedtatt 19.12.2017. Ifølge loven skal offentlig virksomhet og privat virksomhet som er rettet mot allmennheten, arbeide aktivt og målrettet for å fremme universell utforming innenfor

virksomheten. Loven omfatter skolens plikter til å sikre universell utforming i tråd med loven. Når det gjelder spesifisering av krav til universell utforming av bygg og utearealer skal TEK 17 legges til grunn. For øvrig vises til: [Link til universell utforming](#) og «Prosjekteringsverktøy for universell utforming av publikumsbygg», DIBK 2017, sist endret 13.07.18.

Diskriminerings- og tilgjengelighetsloven § 9 fastsetter prinsippet om universell utforming. Krav til universell utforming av byggverk, anlegg og utearealer har en særskilt bestemmelse i § 10 i diskriminerings- og tilgjengelighetsloven. Hele prosjektet må forankres i denne loven, og være universelt utformet. Bare på den måten kan vi være trygge på at alle typer funksjonshemninger og nedsatt funksjonsevne blir tatt hensyn til.

Arbeidsmiljøloven

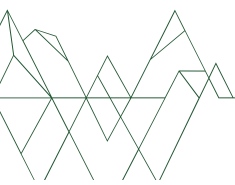
De ansatte sine miljøkrav er ivaretatt gjennom Arbeidsmiljøloven. Arbeidstilsynet fører tilsyn med at loven etterfølges. Ved bygging av nye barnehageanlegg er det viktig at en legger til grunn de retningslinjer som loven og tilhørende forskrifter legger opp til. Dette gjelder blant annet kontorarbeidsplasser for pedagogisk ledere, forholdene for administrasjonen, samt alle personalfasiliteter i anlegget.

Folkehelseloven

Lov om folkehelsearbeid (folkehelseloven av 24. juni 2011 nr. 29) trådte i kraft 1. januar 2012. Formålet med denne loven er å bidra til en samfunnsutvikling som fremmer folkehelse, herunder utjevner sosiale helseforskjeller. Folkehelsearbeidet skal fremme befolkningens helse, trivsel, gode sosiale og miljømessige forhold og bidra til å forebygge psykisk og somatisk sykdom, skade eller lidelse. Loven skal sikre at kommuner, fylkeskommuner og statlige helsemyndigheter setter i verk tiltak og samordner sin virksomhet i folkehelsearbeidet på en forsvarlig måte. Loven skal legge til rette for et langsiktig og systematisk folkehelsearbeid, derfor skal «Helse i alt vi gjør» være gjennomgående prinsipp for utforming av barnehageanleggets inn- og utomhus. Særlig med tanke på barnehagens uteområde skal man planlegge for allsidig fysisk aktivitet. Det være seg arealer for lek og utfoldelse, eller tilrettelegging for sykkel- og gangstier, eller tiltak for å begrense motorisert trafikk.

Forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler med videre

Forskriften trådte i kraft 1.1.1996 og blir ofte kalt for barnas arbeidsmiljølov. Forskriften inneholder krav til det fysiske og sosiale miljøet, og stiller krav til bl.a. ansvarsforhold, internkontroll, plikt til opplysning og informasjon, tilsyn, sanksjoner og klage. Formålet med forskriften er å bidra til at miljøet i barnehager og skoler fremmer helse, trivsel og gode sosiale og miljømessige forhold samt forebygger sykdom og skade. Forskriften forutsetter at det enkelte barnehageanlegg skal godkjennes. Dette gjelder også nye barnehager. Forskriften er hjemlet i Folkehelseloven.

Lov om matproduksjon og mattrygghet mv. (Matloven)

Loven stiller krav til utstyr, utforming og drift av lokaler der det produseres, tilberedes og oppbevares mat.

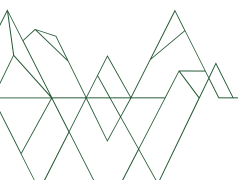
Veileder om Alvorlige hendelser i barnehager og utdanningsinstitusjoner fra Utdanningsdirektoratet og Politidirektoratet

Politidirektoratet, legger til grunn at trygge læringsmiljøer i barnehagene er basert på en fysisk og teknisk «trygghetsprofil» relatert til utforming av nye barnehager. Den nevnte veileder har hovedfokus på ulike planer og tiltak for beredskap og krisehåndtering i barnehager og utdanningsinstitusjoner, som har betydning for både fysisk utforming og rutiner i driften.

I arbeidet med å utarbeide et funksjonsprogram er det også viktig at vi legger til grunn beliggenhet av bygg og utforming av uteområdet med tanke på lokale værutfordringer. Erfaringer fra andre barnehagebygg må taes med i prosessen.

Sunndalsøra 31.01.2023

På vegne av referansegruppa
Wenche Tjugum
Styrer ved Holten barnehage

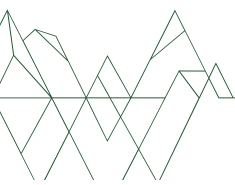
Rammer for dimensjonering av barnehagen

Barnehagen må dimensjoneres med tanke på:

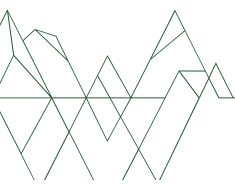
- Avvikling av Holten og Tredal barnehager.
- Barnetall per februar 2023:
Holten barnehage 94 barn + Tredal barnehage 48, samlet har de to barnehagene per februar 2023 = 142 Barn.
- Sunndal kommune skal være en attraktiv kommune å flytte til. Barnehagene i Sunndal må være dimensjonert for å kunne tilby barnehageplasser hele kalenderåret.
- Avdelingsbarnehage med 8 avdelinger for minimum 132 barn. 3,5 avdelinger for storbarnsavdelinger (3 x 24 barn og 1 x mindre avdeling 12 barn) og 4 småbarnsavdelinger med 12 barn.
- Arealnormer: Sunndal kommunes vedtekter gir følgende norm for innendørs leke/oppholdsareal:
1-2 år = 5,5 m² pr. barn.
3 år og eldre = 4 m² pr. barn.
- Ta høyde for variasjon i antall barn og variabel aldersfordeling. Det må være fleksible rom/avdelinger som kan tilpasses ulik bruk.
- Ivareta barn, ansatte og foreldre med fysiske funksjonshemminger. Foreldre skal lett kunne orientere seg og bevege seg inne i barnehagens inne og uteareal, og ha lett og synlig adkomst inn til barnehagen. Rom dimensjonert for utstyr som krever stor plass og som kan gi evt behov for skjerming.
- Gode arbeidsfasiliteter for de ansatte.
- Ikke dB over 25 eller etterklang over 0,5sek.
- Det må tas hensyn til barn og ansattes behov for skjerming fra utsiden, barnehagen ligger i sentrum og kan lett bli observert. Det må vurderes vindu som skjermer innsyn, men har utsyn. Man må også ivareta behov for skjerming og visuell støy.
- Kulturtjenesten, det skal vurderes sambruk i den nye sentrumsbarnehagen.
- Rom for helsestasjon, tannhelsetjeneste, barnevern og PPT. Dette rommet kan benyttes av barnehagen de dagene hjelpetjenestene ikke benytter det.
- Allrom/liten «gymsal» til bruk i foreldremøter, sammenkomster og evt utleie.
- Låven som står på tomten ønskes å restaureres ihht lovverket. Fasade skal være som nå, tak må byttes og bru forsterkes/byttes.
- Tilgang/porter dimensjonert for kjøretøy (minst 3,5m bred)- snøbrøyting og plenklipping.
- Den arkitektoniske utformingen av bygget må ta hensyn til eventuelt behov for utvidelse av barnehagen.

Generelt

- Viktig at alle rom skjermes for sollys.

- Alle vindu må ha utvendig solskjerming som er automatisert, disse skal kunne manuelt overstyres.
- Muligheter for å lufte gjennom vindu (på alle rom med vindu).
- Barnesikring på alle vindu.
- Klemsikre dører.
- Skilting – oppmøteplass ved brann på uteområdet.
- Skilt med oversiktskart over barnehagebygget flere steder.
- Stort lyskilt med barnehagens navn.
- Vindu helt ned til golvet med sikkerhetsglass.
- Dekor/markering på vindu som viser at det er vindu der.
- Tilstrekkelig med veggplass for møblering og utstilling.
- Plassering av rom med tanke å skille rom med støyende aktiviteter og rom for soving/hvile.
- Tilrettelegging for utesoving.
- Universell utforming.
- Møterom, samtalerom og kontor må være lydtette med tanke på tale.
- Materiell for hard bruk.
- Akustikk vinyl gulvbelegg med pur. Fyllstoffgrad ikke over 30%.
- Skjult ventilasjon.
- Innfelt lysarmatur. Dersom de er nedfelte, skal overside være tett/plan.
- Teknisk rom skal isoleres/plasseres slik at støy ikke påvirker driften til avdelinger, samtalerom, grupperom og kontor.
- Bygget plassert hensiktsmessig i forhold til lokale værforhold og leikeareal ute.
- Møterom og fellesareal med digitale løsninger tilrettelagt for presentasjoner med bilde, film og lyd
- Det skal være tilstrekkelig med integrerte skinner for kabler og uttak i rom med digitale løsninger.
- Lydutjevningsanlegg i hele bygget, se på ny teknologi.
- Trådløst nett over hele bygget.
- Alt av kabler, ol må være innebygd for å unngå visuelt støy.
- Alle avdelinger skal ha stikkontakter over et par av vinduene.
- Gulvvarme i alle rom.
- En stor utslagsvask på vaskerom til vask av leiker, med benk der alt kan stå til tørk.
- Renholdsentral på minimum 10 m², med nødvendig uttak til vaskemaskin og dobbel utslagsvask – plass til kjøleskap og låsbart skap til oppbevaring av kjemikalier.
- Vaskemaskiner og tørketromler til bruk for daglig drift av og i barnehagen.
- Dersom barnehagen bygges i to etasjer, må det være heis. Det er en fordel at matlager også legges i nærhet av heis slik at den er tilgjengelig for de avdelingene som må opp eller ned en etasje for å hente mat.
- Egen inngang til personalet og besøkende, denne må merkes som en tydelig hovedinngang. Denne skal ligge i administrasjonsfløyen.
- Tydelig merket innganger til avdelingene.

- Sykkel og barnevognparkering utenfor inngjerdet lekeareal med vegger og takoverbygg, dette må være i nærhet av inngang. Sykler og vogner skal kunne stå parkert gjennom hele dagen.
- Rom for barn med behov for skjerming.
- Avdelingene har hver sin inngang, lett tilgjengelig fra parkeringsplass.
- Manuell dimming/styring av lys i voksenhøyde for å unngå hard bruk av barn.
- Verksted/atelier med lager tilknyttet.
- 4 utvendige vannuttak med vannslanger med mulighet for spyling av leker og regnklær, kan plasseres mellom 2 avdelinger.
- Renholdsavdeling har behov vannuttak/kraner flere steder på bygget til vask av vinduer og fasade.
- Barnehagebygget må ha et nøkkelsystem som programmeres etter behov.

Organisering

I dag er det langt flere 1-2 åringer i barnehagen enn for få år tilbake. De yngste barna har et større behov for å skjermes med tanke på hvor mange barn og voksne de skal forholde seg til gjennom en barnehagedag. Viktige stikkord er trygghet, tilknytning og primærkontakt.

- Bevare vennskap fra småbarnsavdelingen gjennom hele barnehagetiden fram til skolestart.
- Progresjon i det pedagogiske innholdet.
- Samarbeid i overgangen mellom barnehage og skole.

Barnegruppen vil bli organisert i avdelinger der de innenfor den enkelte avdeling også deles inn i mindre grupper. Leke- og oppholdsarealet for de minste barna bør i hovedsak være avdelingsvis. For de eldste barna kan det legges opp til noe sambruk i fellesareal som for eksempel et allrom/liten «gymsal»..

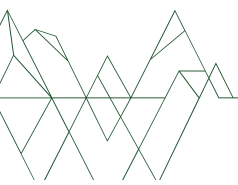
Barnehagen må ha fleksibilitet i bruk av arealet med tanke på at antall barn i de ulike aldersgruppene kan variere fra årskull til årskull.

Fagområdene

Det er viktig at utforming av ny barnehage ivaretar rammeplanens 7 fagområder: [Link til barnehagens fagområder](#)

Referansegruppen er av den oppfatning at vi ikke ønsker å binde opp for mange rom til spesifikke aktiviteter, men at vi har rom som til enhver tid, og med enkle grep, kan tilpasses tema og innhold i barnehagehverdagen. Samtidig ser vi nytten av å innrede noen funksjonsrom, eksempelvis våtrom med muligheter for vannleik – felles for alle avdelinger.

- To språkrom med plass til aktivitet for barnegruppe på inntil seks barn, og oppbevaring av barnehagens språkstimuleringsmateriell.

- Rom til fysisk aktivitet/ spesialpedagogisk arbeid
- Formingsrom med plass til formingsutstyr og noen bord pluss vannleik/våtrom sluk
- Verksted-atelier
- Vannrom/buldrerom ute.
- Materialvalg, må ta hensyn til/evt legges til rette for behov for å kunne sette opp visuell støtte på avdelingene/garderober (ukeplan, dagsplan og tematavler)
- Digitale løsninger tilrettelagt for bilde, film og lyd på alle avdelinger.

Krav til romløsninger

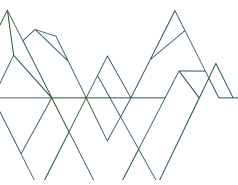
Inngangspartier

Barnehagen skal ha en synlig og tydelig markert hovedinngang, med adkomst til administrasjon og fellesrom. Det vil gjøre det enkelt for besøkende å orientere seg, og det er fordelaktig med tanke på sambruk og flerbruk. Innenfor hovedinngangen skal det være en hyggelig møteplass hvor besøkende blir ønsket velkommen inn i barnehagen med plass for å henge av seg tøy, og muligheter for å sitte godt. I dette rommet skal det være utstillingssteder hvor barnas arbeid kan henges opp, og den pedagogiske virksomheten kan dokumenteres. Personalet skal også benytte hovedinngangen, og personalgarderoben skal derfor ligge i nærheten.

Barnas innganger er det første barn og foreldre møter hver morgen i barnehagen, og det skal derfor være et attraktivt og innbydende inngangsparti som legger til rette for dialog og trivsel. Her skal være muligheter for å stille ut barnas arbeid slik at besøkende får innblikk i den pedagogiske hverdagen. Informasjonstavle tilknyttet hver avdeling. I utgangspunktet ønskes en inngang per avdeling, men to avdelinger kan dele inngang før brukerne sluses direkte til hver sin avdelingsgarderobe (grovgarderobe og fingarderober). Det skal legges til rette for en informasjonstavle i grovgarderobene som et ledd i å forenkle samarbeidet og informasjonsflyten mellom barnehagen og foresatte.

Det skal være direkte forbindelse mellom inngangene og utendørs lekeplass. Inngangspartiet skal ha et relativt stort overbygg for å finne ly på uværsdager eller skygge når det er solrikt. Her skal også være mulig å stille opp vogner. Det skal etableres gode løsninger for skrap-rist-tørk slik at minst mulig skitt kommer inn i bygget. Utformingen av bygget må ivareta rene og skitne soner jf. forskrift om miljørettet helsevern i skoler og barnehage. Utenfor inngangene skal det være rister/sluk og spylemuligheter til barns yttertøy, fast dekke og sandkasser skal plasseres et stykke fra inngangspartiet.

- Tydelig skille mellom grov- og fingarderober. Førsteintrykket og funksjonalitet er viktig.
- Plass til oppbevaring av og lademulighet for elektrisk rullestol.
- Det skal være oversiktlig og god plass som gjør det lett å orientere seg i garderobene og inngangspartiene for synshemmede.

- Hyllesystemet i garderoben må organiseres slik at skifteklær lettere kan systematiseres slik at ansatte og foreldre har oversikt.

Grovgarderobe

Grovgarderobene skal være store, med godt avsug og tørkemuligheter. Grovgarderoben må ha gode funksjoner for oppbevaring av kjeledresser, regntøy og støvler. Den må ha tilfredsstillende plass slik at barna kan bre klær på gulvet for å organisere påkledning. Dersom grovgarderoben plasseres som en lomme ved siden av kommunikasjonsarealet, er det viktig å begrense antall dører slik at veggplassen kan brukes til garderobeoppheng.

Grovgarderobene må dimensjoneres for minimum 30 cm bred garderobeplass per barn. Hver enkelt garderobe skal ha plass til oppheng av tøy og hylle til votter/lue. Plass til vegghengte påkledningsbenker.

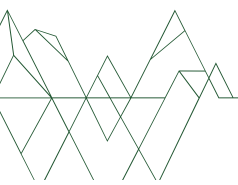
Grovgarderoben skal ha plass til alt yttertøy og skotøy tilpasset ulike årstider. Den må ha solide kroker for oppheng av yttertøy, plassert slik at tøy henger ut fra vegg. Det skal være oppheng for støvler på egen vegg, i hovedsak slik at barna kan henge opp og ta støvlene ned selv. Barna har ofte opp til tre par sko, og det må derfor etableres noe ekstra vegghengt skohyllesystem som sikrer god tørking og oppbevaring. Helst bør oppheng være slik at vann renner ut av støvlene mens de tørker. Det skal være god ventilasjon og varme i gulv for å sikre god tørk og samtidig sikrer et godt inn klima. Hele garderoben må ha renholdssone som sikrer godt renhold. Avgjørelse om teppe/renholdssone i grov og fin garderobe taes først når byggetegning foreligger.

I grovgarderobene skal det være plass til påkledningsbenker med tre til fire sitteplasser. Toalett og stellfunksjon skal være tilgjengelig fra garderoben. I grovgarderoben skal det være vaskerenne med berøringsfrie kraner, her må det være plass til at tre barn kan vaske hendene samtidig.

Det skal være minimum seks garderobeplasser for de ansatte i hver avdeling. De skal utformes med oppheng under en hylle med flere kroker per plass. Sko skal plasseres på hyller slik at man kan rengjøre under. Garderobeinnredning tilpasset barnas alder i forhold til selvstendighet og mestring.

Fingarderobe

Denne skal være tilknyttet grovgarderoben, den skal ha en tydelig overgang til avdelingsarealet. Barna må da ha et skap og hylleplasser. Alternativt er både grov og fingarderobe sammenslått på et stort areal, dette rommet må da ha godt avsug med tanke på fuktige klær. Det skal da være et tydelig skille mellom grov og fin garderobe. Barna må da ha to skap med hylleplasser og oppheng for sko.

Avdelingene

Avdelingene skal ha et stort allrom med to grupperom. Et av rommene skal kunne benyttes til soving/kviling. Alternativt er et stort allrom, et grupperom og et rom i rommet for å dele barnegruppene.

1-2-årsavdelingene fysisk nære hverandre og 3-5-årsavdelingene fysisk nær hverandre – for å gi større mulighet for samarbeid.

Allrommet skal ligge i tilknytning til kjøkken.

Kjøkken

Det serveres daglig måltid, samt varmmåltid på barnehagen. Det er ønskelig at to og to avdelinger har felles kjøkken med dører inn til allrom på avdelingene. Kjøkkenet skal utstyres med konveksjonsovn eller kombidampovn, ekstra stor induksjonsplate, barnesikring rundt komfyr, ventilator, steamer, stor dobbel oppvaskkum med skåldeperre, to integrert kjøleskap og ett frysenskap. Det skal være en kjøkkenøy med uttrekkbare ståbrett slik at barna kan delta i alle prosesser i matlagingen. Det skal være rikelig med skaplass under benk og kjøkkenøy, samt overskap i takhøyde. Høye skap og overskap ønskes utformet slik at man unngår støvdeponering. Kjøkkenet må ha separat håndvask med berøringsfri armatur. Benkplassen for tilberedning av mat må være stor nok til at flere personer kan arbeide samtidig.

Allrom/liten «gymsal»

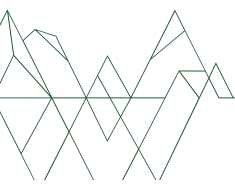
Bør ligge i nærhet av hovedinngang og pauserom/kjøkken i administrasjonsfløyen, grunnet utleie til organisasjoner og privatpersoner. Nøkkelsystem må kunne programmeres etter behov. Det må være lager til utstyr tilknyttet dette rommet. Det er ønskelig med lydanlegg og prosjektor i tak. Det skal vurderes sceneløsning som ivaretar universell utforming.

Verksted/atelier

Dette rommet skal ha vask for barn og sluk i gulv på minimum 1,5 m x 0.8 m med avløpsrist. Det skal være godt med plass for oppbevaring av utstyr og materiell evt lager tilknyttet. Det er ønskelig å kunne ha en keramikkovn og tørkemuligheter for leire i tilknytning til dette rommet, det skal dimensjoneres for behov for strømtilslutning. Mulig behov vil være 240V 3-fas, 42 amper.

Vognrom

I rammeplan for barnehagene legges det vekt på at barn skal ha muligheter for hvile i løpet av barnehagedagen. Barna i småbarnsavdelingene sover på dagtid. Det er derfor behov for et oppvarmet og låsbart vognrom hvor barnas vogner kan oppbevares mandag til fredag. Dette kan plasseres ved teknisk rom. I vognrommene må det være nettilgang og strøm og egnet plass for at den voksne kan sitte og holde barna under oppsyn ved dårlig vær. Det må være lett adkomst til vognrom fra avdelingen.

Barna sover ute ved avdelingene. Det må være store vindu på avdelingene, utvendig skjerming og takoverbygg.

Stellerom/ toalett

Stellerom/toalett må tilrettelegges for stell av barn med nedsatt funksjonsevne gjennom hele barnehageløpet.

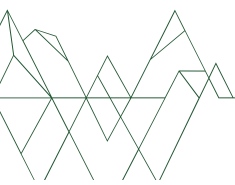
Stellerommene skal ha høy hygienisk standard. Barnehagen skal ha ett stellerom per avdeling, disse kan samorganiseres for to avdelinger og legges vegg i vegg med felles kjøkken. Rommene skal utstyres med stor vaskekum med hånddusj (gjerne uttrekkbar), skap og hyller. Det må være god plass til oppbevaring av engangsbleier og tøybleier, stelleunderlag, engangskluter med mer. Skuffer/hyller til det enkelte barn, praktisk plassert ved stelleplass. Det skal være hev senk stellebenker med elektrisk høyderegulering som muliggjør en ergonomisk korrekt arbeidsstilling for de ansatte, samt opplegg for vann/avløp til vask i stellebenken.. For å ivareta hensynet til både høyre- og venstrehendte brukere, anbefales stellebenker med midtstilt vaskekum, dvs. en benkeplate på 120 cm lengde på hver side av en kum på 60 cm.

Alle stellerom skal ha transparente løsninger mot garderobe/avdelingen slik at voksne kan ha oversikt. Stellerrommet skal ikke ha gjennomgangstrafikk, og barn skal ikke kunne se inn i stellerrommet. Det er ønskelig at stellerrommet har luftevindu eller ekstra ventilasjon.

- Barnetoalett på småbarnsavdelingene og en kombinasjon av små og store på 3-5-årsavdelingene.
- Ergonomisk og handicap utforming av toalettbåser.
- Vannrenne og speil tilpasset barnas høyde.
- Dør med vindu (køye) inn til stellerom.
- Mulighet for vannleik i stellerom, viktig med plassering av stikkontakter og avløp.
- Plass til lekegrind på småbarnsavdeling.
- Være obs på plassering av stikkontakt og rør på vegghengt stelleplass med heve-/senkefunksjon.
- Skjermet handicaptoalett.

Toalett

Det skal være minst ett toalett per 9 barn. I grovgarderobene skal det som nevnt være adkomst til toalett, vask og drikkevann ved inngangsdørene slik at det er kort avstand fra uteområdet, og slik at man skåner arealer inne for unødig tilsmussing. Andre toaletter skal plasseres i stellerrommet. Små toalett på avdelingene. Toaletter i stellerom skal være egne avlukker, men ikke avgrensede rom. Det må være stort nok til at en voksen kan assistere ved behov.

Det skal i tillegg være flere desentraliserte toaletter for voksne i barnehagen. Det skal være kort avstand fra avdelingen til et voksentoalett. Alle toalettene skal være vegghengte.

HWC for barn og HWC for voksne

HWC (toalett tilpasset for handicappede) for barn kan plasseres i stellerommet eller grovgarderoben. Det skal i tillegg være et HWC for voksne, både for personalet og besøkende. Dette kan med fordel plasseres i nærheten av hovedinngangen. Det skal være servanter for håndvask både i voksen- og barnehøyde i toaletter beregnet for barn.

Lager

I barnehagen skal det være et par store og flere mindre lagerrom nær avdelingene, og i tilknytning til tema- og spesialrom. Lagerløsninger kan med fordel utformes som integrerte skyvedørsløsninger i avdelinger eller skap i gang/trafikkareal.

Det må også tas høyde for oppbevaring av hjelpemidler for barn med fysisk funksjonshemming (frostfri oppbevaring med strømuttak).

Matvarelager må inneholde kjølerom, fryser og tørrlager. Varemottaket skal plasseres i tilknytning til matvarelager.

Takoverbygg ved varemottak. Varemottaket må videre være lett tilgjengelig for lastebil/varebil.

Noen lager er i tillegg beskrevet under andre rom.

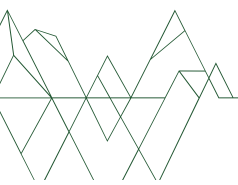
Administrasjon, ledelse og personal

Antall ansatte/årsverk:

Grunnbemanning: 31 årsverk + spesialpedagog, styrer og assisterende styrer. I tillegg vil det i perioder være behov for styrket bemanning i forhold til enkeltbarn.

Arealene skal ivareta administrasjonens og personalets behov for plass til individuelt arbeid, samarbeid, konferanser og møter. Lokalene til personalet skal være lett tilgjengelig for besøkende. Ved hjelp av tydelig skilting fra hovedinngangen skal det være enkelt å finne frem til de ulike funksjonene i bygget. Noen funksjoner skal kunne sambrukes, men enkelte rom vil likevel være av mer privat karakter og ha behov for skjerming/låsing. Det skal være mulig å føre konfidensielle samtaler i alle kontorer og møterom. Nøkkelsystem må kunne programmeres etter behov.

Avstand mellom personalrom og personalgarderober bør være kort.

Barnehagens personalsone skal inneholde:

- Kontor for styrer og assisterende styrer. Begge skal ha tilgang til strøm, internett, pc osv.
- 2 arbeidsrom (en for småbarns avd. og en for storbarns avd.) med til sammen 15 arbeidsplasser for personalet. Her skal være tilgang til strøm, telefon, pc, hyller og skap osv. som er nødvendig på en arbeidsplass. Stikkontakter over vindu og i tak.
- Produksjonsrom, eller nisje i trafikkareal til kopimaskin og lager, bør ligge i nærhet av kontor styrer og arbeidsrom for personalet. Det er ønskelig med flere kopimaskin/skriver, minimum en i tilknytning til avdelingene.
- Personalrom med kjøkken, bør ligge vegg i vegg (foldevegg) med møterom slik at det er mulig å åpne for større areal.
- Møterom, det er ønskelig med et stort i tilknytning til personalrom.
- 3 samtalerom, skjermet for innsyn.
- 1 møterom tilpasset helse, PPT, barnevern og andre hjelpeinstanser.
- 2 garderober, personaltoaletter skal tilrettelegges som atskilte dame- og herretoalett. Det skal også være separate dusjfasiliteter for herrer og damer. Ett av toalettene skal være et HC-toalett.

Kontor

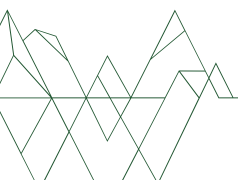
Styrer og assisterende styrer skal ha separate kontor med tilhørende arbeidsplasser, hyller/skap og stoler for inntil fire besøkende. Avtalte møter skal foregå på møterom, mens ad-hoc samtaler og mer uformelle møter med inntil fire personer skal kunne foregå på kontoret.

Personal- og møterom etter arbeidstid:

Anlegget skal ha et personalrom med kjøkkenfunksjon lokalisert i personalavdelingen. Kjøkkenfunksjonen skal romme kjøkkenbenk, vask, kjøleskap, oppvaskmaskin, mikrobølgeovn, kaffetrakter/-maskin, vannkoker, samt over- og underskap til oppbevaring av service etc. Personalrommet skal også kunne fungere som møterom, og må derfor ha digitale løsninger tilrettelagt for presentasjoner med bilde, film og lyd. I tillegg skal det etableres to møterom, ett som kan romme 4-6 personer, og det andre skal kunne romme 10-12 personer. Når de ikke benyttes til møtevirksomhet, skal ansatte kunne bruke rommet til eksempelvis språk- og konstruksjonsrom eller rom hvor det legges til rette for å arbeide med digitale verktøy sammen med barn.

Personalgarderobe og personaltoalett

Barnehagen skal ha en garderobeløsning for de ansatte i barnehagen og renholder. Garderoben skal bestå av en felles funksjon for oppheng av ytterklær med knagger og hyller, samt separate toaletter for kvinner og menn (minst ett HCWC). Garderobeanlegget må være utformet slik at det stimulerer personalet til å gå, løpe eller sykle til jobb. Det skal derfor være

to dusjrom i garderoben med plass til omklledning og vask. Personalet skal i tillegg ha plass til arbeidsklær (vinterdresser, støvler og lignende) i barnas garderober.

Arbeidsplasser

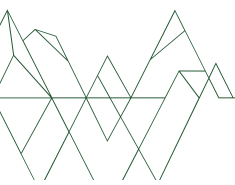
En organisering som bygger på samhandling og felles ansvar for barnas aktiviteter og læring, krever at de pedagogiske lederne kan samarbeide tett. Både menneskelige og materielle ressurser vil kunne utnyttes bedre dersom man lykkes med en slik organisering. Det skal være to rom for arbeidsplasser for ansatte, en i småbarns fløyen og en i storbarns fløyen, hvert rom må ha 7-8 arbeidsplasser. Arbeidsplassene skal ha plass til stol, bord, hyller og skap og skuffer. Lyddempende skillevegger mellom arbeidsplassene. Det må være godt med stikkontakter. Gode lyskilder. Fra arbeidsrommet skal det være kort avstand til kopi-/kontorteknisk rom. Kopirom kan utformes som en nisje i trafikkareal eller som et lite rom i nærheten av arbeidsrommene/kontorene. Alle rommene skal ha god lydisolering.

Renholdssentral

Renholdssentralen, med vask for håndvask, utslagsvasker (vann og avløp), sluk i gulv på minimum 1,5 m x 0.8 m med avløpsrist og sandfangkum, skal plasseres slik at renholdsmaskiner kan tømmes og rengjøres over den. Rommet skal ha plass til:

- Renholdsmaskin med el-stikk for ladning
- Poleringsmaskin
- Skuremaskin med el-stikk for ladning
- Våt- og tørrstøvsugere
- 2 rengjøringsvogner
- 2 moppevaskemaskiner med lo-kasse (trefaset strøm)
- Plass til bøtter for bløtlegging av pads.
- Håndvask med svingbare blandebatterier og dusjslange for vask av vogner.
- Kjøleskap for oppbevaring av fuktige mopper og kluter
- Medisinskap for førstehjelp, blant annet øyeskylling
- Hyller til oppbevaring av pads og maskinelt utstyr som er i bruk
- Lager/integrerte hyller med skyvedør til nærlagring av vaskemidler, kjemikalier og annet forbruksmateriell.
- Det er en fordel at lager for renholdsrekvisita er adskilt med en vegg (lik dagens løsning på Sunndal helsesenter).
- Dør bør være så bred at det kan trilles inn paller med varer. Dette gjør det enklere for renholder å plassere varene, mindre belastende for renholder og en tryggere midlertidig oppbevaring istedenfor at varene lagres midlertidig i korridor.

Av hensyn til varme, fuktighet og avgasser ved opplading av maskiner, må renholdssentralen ha god ventilasjon. Renholdssentralen skal være plassert nær varelevering, og med lett tilkomst til byggets eventuelle heis.

Utformingen av renholdsrom, og plasseringen av utslagsvasker og reoler, må være slik at alle funksjoner er tilgjengelige når maskiner og vasketraller er lagret i rommet. Vaskerom skal plasseres i tilknytning til renholdssentralen, og ha nærhet til kjøkken. Det skal inneholde vaskemaskin, tørketrommel og utslagsvask.

Renholdsrom

Dersom bygget har flere etasjer, skal det være renholdsrom i øvrige etasjer enn der renholdssentralen er. Renholdsrommet skal ha vann og avløp, plass til utslagsvask, liten lagerreol, støvsuger og vasketraller. Rommet skal ha sluk i gulv og el-punkter.

Utformingen av renholdsrom, og plasseringen av utslagsvasker og reoler, må være slik at alle funksjoner er tilgjengelige når maskiner og vasketraller er lagret i rommet.

Vaktmesterrom

Det bør være et eget rom til vaktmester i nærheten av teknisk rom. Rommet bør ha mulighet for lagring av utstyr og annet materiale. Vaktmester/teknisk rom bør ha egen inngang slik at henting/levering av utstyr samt arbeid utført av vaktmester og eksterne firma blir til minst mulig belastning for brukerne.

Rommet bør ikke plasseres langt unna avfallsrom for å unngå belastningen på vaktmester ved flytting av utstyr/møbler eller avfallshåndtering. Dette vil også redusere støy ovenfor brukerne.

Det er ønskelig at vaktmester har egen parkeringsplass i nærheten av rommet eller avfallsrom eller at det gjøres enkelt for vaktmester å komme til med bil når det pågår flytting/avfall av tunge/store møbler og annet utstyr.

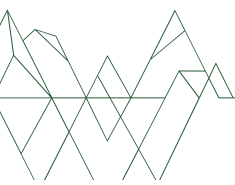
Tilrettelegging for samlokalisering med kultur

Det skal vurderes noe samlokalisering med kulturtjenesten. Kulturavdelingen ønsker musikkrom med fastmontert lydanlegg. Kulturtjenesten skal ha mulighet for å bruke dette på dagtid og etter barnehagens åpningstid ved behov. Det ønskes å tilrettelegge for et mobilt bibliotek hvor foreldre kan låne et utvalg av bøker tilpasset barnegruppene og foreldrerollen. Det må være et bøttekott tilknyttet disse rommene, da kulturavdelingen har ansvar for renhold etter barnehagens åpningstid.

Uteområdet

Det er ikke spesifikke krav til areal for uteområdet i barnehageloven.

Kunnskapsdepartementet har gitt en veiledende norm på om lag 6 ganger innendørs leke- og oppholdsareal.

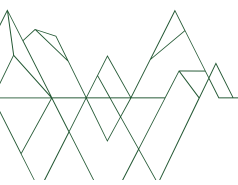

En barnehage i sentrum vil brukes av hele lokalsamfunnet etter åpningstid, lekeapparat og utearealet må tåle hard bruk. Det må vurderes kamera på uteområdet. Barnehagebygget og uteområdet må utformes på en måte som tar hensyn til små barns kroppslige behov og utgjøre et miljø som fremmer lek og læring. Estetiske, sikkerhetsmessige og pedagogiske hensyn må legges til grunn for utforming av utearealet.

Uteområdet skal invitere barna til å holde seg i aktivitet, og gi dem opplevelser som forsterker lyst til å utfordre egne grenser. Det skal være et variert område som tar hensyn til barn i alderen 0-6 år med ulikt funksjons- og ferdighetsnivå. Uteområdet må utformes slik at behov for regler og restriksjoner begrenses, samtidig som de fysiske rammene ikke begrenser handlingsrommet eller forestillinger om hva man kan. Barna skal stimuleres motorisk, fysisk, sosialt og intellektuelt. Toalett for barn og ansatte er ønskelig i forbindelse med uteskur, det må være et bøttekott i tilknytning til dette.

Ved utforming og tilrettelegging av uteområdet må en i størst mulig grad:

- Utnytte høydeforskjeller som utfordrer barnas motorikk.
- Sikre best mulige solforhold
- Skjerme mot fremherskende vindretning
- Unngå forurensede områder.
- Trafikksikre omgivelser i en radius på 200 meter fra barnehagen
- Ha rikelig med belysning, som gjør det mulig å bruke uteområdet på mørke dager og kveldstid. Samtidig skal det være fokus på lysforurensning. Det betyr at man ikke skal etablere lys som ikke har en funksjon. Lys skal lyse nedover. Unngå pullerter og heller arbeide med stolper. Deler av belysningen skal kun slå seg på ved bevegelse.
- Legge til rette for god utetid selv på uværsdager ved hjelp av for eksempel takutstikk i bygget, leskur og overbygg.
- Det må også tenkes på å gi mulighet for lek i skygge på solrike og varme dager. Trær er å foretrekke (beholde flest mulig av eksisterende trær).
- Det skal etableres et snødeponi for inngjerdet uteområde. Dekket skal være asfalt. Snødeponiet må være plassert slik at barna kan leke på snø haugene, men ikke i nærhet av gjerder. Det er sterkt ønske om å beholde akebakken ved låven.
- Utnytte mulighetene for lek i tilgrensende friarealer dette samordnes med planprosess vedrørende godkjent uteoppholdsareal.
- Det må vurderes skilting evt forskrift om at lufting av hund ikke er lov i barnehageområdet.
- Det er ikke ønskelig med høye trær i nærhet av bygget. Dette medfører til mye løvfall som da tetter takrenner og sluk. Det er besparende for vaktmester å slippe å rense takrenner/avløp for løv samt kan dette hindre skader på bygget.
- Det skal velges allergivennlig beplantning, busker og trær som krever minst mulig vedlikehold. Det er ønskelig med frukttrær og bærbusker. Det skal ikke være giftige eller svartlistede arter på barnehagen sitt område.
- Det bør tilrettelegges for at det skal installeres robotklippere.

Gjennom materialbruk, og i arbeidet med utforming av uteområdet, skal behovet for vedlikehold i størst mulig grad begrenses. Materialene være behandlet slik at barn ikke setter fast tunger o.l

Deler av uteområdet bør skjermes for de minste barna med lett tilgang til det øvrige området. Utearealet må i likhet med inne arealet planlegges med soner og rom for å gi uteplassen en barnevennlig dimensjon og et spennende og variert miljø. I likhet med inne arealet må også uteplassen tilpasses barn med funksjonshemming. Utfordringen er å skape et uteareal som gir barna muligheten til å utfolde sin egen fantasi, gi en veksling mellom rolig lek og fysisk utfoldelse, å kunne være i store og små grupper og gi rom for å være alene. Utearealet må også ha områder der barna skjermes for direkte sollys. Dette er spesielt viktig der de minste barna skal ferdes.

Visuell støtte må kunne monteres i uteområdet. Uteområdet må være et lekeområde som gir rom for fantasi og variasjon i leken. Naturlekeplass med soner uten lekeapparater.

Uteområdet må ha en utforming og installasjoner som ivaretar følgende funksjoner:

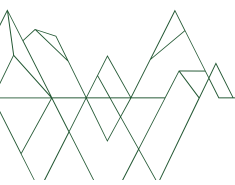
- Muligheter for et amfi.
- Overbygd platting med benker, gjerne ved inngangene.
- Leikeapparater som er gjort tilgjengelige også for de med funksjonsnedsettinger.
- Disser som er skjermet fra trafikk inne på området.
- Frostsikkert fallunderlag.
- Sandbasseng for bygge- og konstruksjonsleik.
- Mulighet for aking og skigåing.
- Mulighet for ballspill.
- Krabbe-, skli- og klatremuligheter.
- God plass til sykling og kjøring med månebil.
- Bevare eksisterende busker og trær på uteområdet.
- Uteområdet bør ha en plass med mulighet for å samle deler av barnegruppa, og dele av uteområdet i perioder. Det er ønskelig å ha en lavvo inne på barnehagens område. Inne på uteområdet er det ønskelig å ha mulighet for å grille.

Låven

Låven ønskes å benytte som et uterom til bruk på uværsdager. Låven kan inneholde, arbeidsbenker/bord, klatrevegg, vannrenner og allsidig bruk.

Inngjerding/tilgjengelighet

Hele utearealet må gjerdes inn etter gjeldende forskrifter med tanke på sikkerheten. Det er også viktig at utearealet for de minste skjermes med gjerde mot det øvrige arealet. Ved utforming av utearealet må en tenke på at det skal være enkelt med snøbrøyting på deler av området vinterstid. Portene må være minst 3,5 m brede slik at arbeidsbiler kan kjøre igjennom og inn på området.

Skilt med oversiktskart over barnehagen.

Lager/uteskur

Det bør være tilstrekkelig med uteskur og boder for utstyr til uteaktiviteter/skogutstyr, leiker og sykler fordelt på uteområdet. Skurene bør ha rist i gulvet for å lette renholdet, og bør låses med samme nøkkel som bygget for øvrig (systemnøkkel). Uteskuret bør ligge i nærheten av utgangsdøra til leikeplassen.

Det må være egne lagringsmuligheter for teknisk utstyr som snøfreser, gressklipper etc. Dette skuret må plasseres slik at det er lett tilgang for vaktmester.

Låsbart skur for barnehagens elsykler med mulighet for opplading.

Parkering

Det må tilrettelegges for tilstrekkelig med parkering for foreldre som skal levere og hente barna i barnehagen, for ansatte og for besøkende. Det må tilrettelegges for handicaparkering. Parkeringen bør tilrettelegges slik at en unngår for mye rygging.

- Belysning på parkeringsplassen
- Godt skiltet på parkeringsplass med sikkerhet i fokus
- Snøfrie soner
- Snø fra parkeringsplasser skal deponeres i god avstand fra inngjerding og ikke oppta parkeringsplasser.
- Vurdere mulighet for enveiskjøring ved hente/bringe av barn.
- Egen parkering for ansatte, se på mulighet for dette ved låven.
- Egen parkering for vaktmester og renholderne, for å unngå lang fraktvei av maskiner og annet utstyr.

Varemottak/renovasjon

Det må være egen inngang for varemottak. Denne må ligge nær matvarelager og renholdsentral. Store lastebiler kommer med jevne mellomrom og krever inngang med overbygg slik at budet kan trille varene rett inn.

Søppelskur/binge plasseres på utsiden av barnehagens gjerde. En konstruksjon med et enkelt tak med luft til selve skuret gir ly samtidig som det er mulig å få kastet søppel uten å måtte gå ut av porten. Her må det uten tvil planlegges med bunntømte løsninger. Dette vil være gjeldene for restavfall, mat, papir og glass. Komprimator bestilles til restavfall.

Det må så fort som mulig meldes inn antall barn til Remidt. De vil da dimensjonere størrelsen på kontainerne og størrelsen på betongplaten/asfalten. Det bør tas ei befarig med Remidt under planlegging av bygget slik at vi er sikre på at renovasjonsbilen kommer seg frem til hentepunktet.

